

MĀSA LIETUVA

NR. 31

Padaria Caieiras
KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMU
PARDUOTUVĖ

SAVININKAI

ONA IR EDVARDAS PAŽERAI

Vila Crescuma — Caieiras — E.F.S.J. — Est. S. Paulo

Ž I N O M A

Siuvėja VERONIKA BACEVIČIENĖ,
iš MOOCOS, RUA da MOOCA 3206
nr., persikėlė į Av. ZELINĄ 60 nr.
(prie Rei do Prego).

Praneša savo klientams.

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIĖINAMOS KAINOS

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Lituana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

RUA VENDA NOVA, 116 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

MAŠINRAŠČIO PAMOKOS

perrašinėjimai ir rotatoriaus darbai.

Prityrusi mokytoja, dėščiusi mašinraštį 10 metų savo mokykloje, duoda privačias mašinraščio pamokas. Akla sistema, išbandytas metodas, priėnamas atlyginimas. Pamokos vyksta ir pietų pertraukos metu. Čia pat priimami perrašinėjimai, rotatoriaus darbai ir taisomos rašomosios mašinos

Av. Tiradentes, 1027 "PENA"

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMAOS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal, 3967
SÃO PAULO

Mūsų LIETUVA

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1949 (II m.)

São Paulo (Brasil) Kovo 5 d. (Março)

Nr. 5 (31)

PASIKALBĖJIMAS SU VLIK-o PIRMININKU, PRELATU MYKOLU KRUPAVIČIUM

«Mūsų Lietuvos» redakcijos pavedamas kreipiasi į Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK) Pirmininką Prelatą MYKOLĄ KRUPAVIČIŲ, dabar viešintį Amerikoje, prašydamas paskirti keletą minučių ir tolimosios Brazilijos lietuviams. Nors ir labai mažai laiko turėjo, nes yra numatyta plati programa, bet maloniai sutiko mane priimti.

— Pirmiausia noriu pasiskųsti, kad man nėra siuntinėjama «Mūsų Lietuva». - Pareiškė prel. Krupavičius. - Mačiau kelioliką numerių ir esu sužavėtas jūsų gražiomis pastangomis. Toliau jūsų reporteris pateikė pirmininkui keletą klausimų, į kuriuos gerbiamasis mūsų laisvės kovų vadas davė atsakymus.

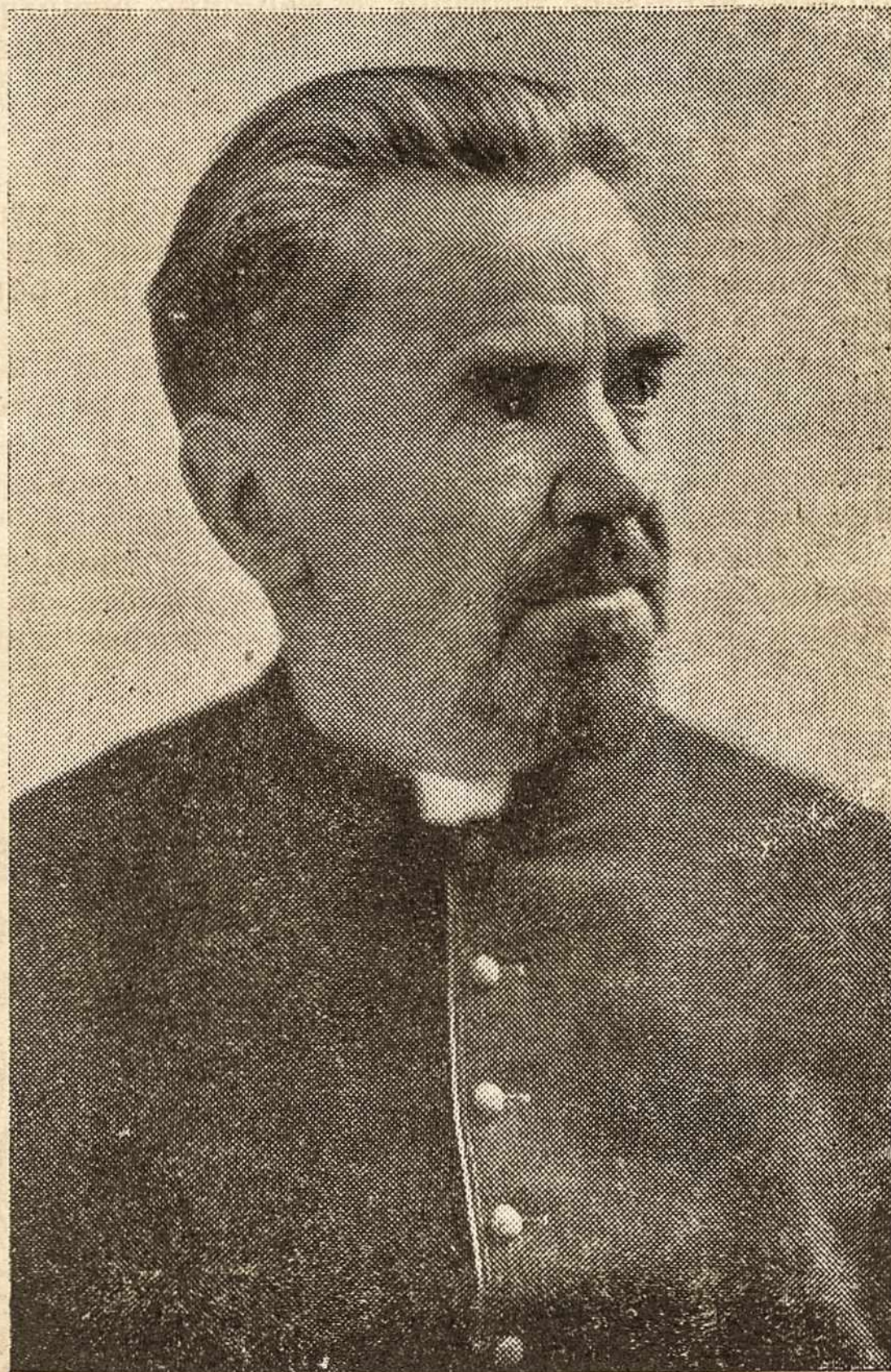
Lietuvos laisvinimo akcija tarptautinėje politikos arenoje.

Lietuvos išlaisvinimo darbu rūpinasi VLIK - as su jo sukurta Vykdomąja Taryba, kurios pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas kartu su manim yra atvykęs į JAV, ir visi išlikę pasiuntiniai. Šiam darbui vadovauti VLIK-as gavo iš politiniai organizuotos lietuvių tautos įgaliojimus, kuriuos pakartojo dabar veikiąs Lietuvos Vyr. Rezistencijos Vadovaujamasias Organas.

Lietuvos išlaisvinimo kovą VLIK - as veda per visus politinius, tautinius ir tarptautinius organus. Nors VLIK-as iki šiol jokios valstybės nėra pripažintas kaip lietuvių tautos reprezentantas, bet VLIK-as su savo tikslais de facto tų organų yra pripažįstamas ir žinomas.

Savo tikslams siekti VLIK - as naudoja politines ir diplomatinės priemones. Į savo darbo pasėkas VLIK - as žiūri optimistiškai. Pasaulio valstybės pastaraisiais laikais yra žymiai pakeitusios savo pažiūras Lietuvos atžvilgiu. Mūsų kenčiančiai tėvynei ima rodyti palankumą ir simpatijas, ir anksčiau abejingai nusiteikusios valstybės. Aš esu linkęs manyti, kad pirmas Lie-

tuvos laisvinimo kovos periodas yra baigtas mūsų naudai. Šis periodas turėjo tikslą išgauti ne-

VLIK-o Pirm. Prelatas Mykolas Krupavičius

pripažinimą Maskvos užgrobikams. Dabar pirmoje eilėje siekiama mūsų egzilinės vyriausybės pripažinimo, kuri, tarp kitko, dar organizuojama.

JAV lankymosi tikslai.

Į JAV mes atvykome susižinoti su JAV vyriausybe ir išgauti iš jos tam tikrų pažadų ateičiai. Taip pat norime padėkoti JAV vyriausybei ir tautai už parodytą palankumą ir prietelišką paramą iki šiol.

Buvome labai nuoširdžiai ir draugiškai priimti Valstybės Departamente. Man atrodo, kad Valstybės Departamente šiomis sąlygomis daugiau laimėti nebuvo galima. Tai yra pagrindiniai mūsų misijos tikslai.

Taip pat norime pareikšti padėką mūsų tautiečiams JAV už teiktą ir tebeiteikiamą pagalbą tremtiniams šelpimo srityje ir politiniam Lietuvos laisvinimo darbui, kuris dirbamas organizuotai, per specialiai sukurtą organą - Amerikos Lietuvių Tarybą, kurios svečiais mes esame. Iš antros pusės - prašysime tautiečius pastiprinti medžiaginiai mūsų politinę veiklą.

Tolimesni kelionės tikslai.

Kelionės programoje yra įtrauktas Kanados aplankymas. Grįžtant, - sustosime Anglijoje. Didelio noro turime aplankyti ir Pietų Amerikos didesnius lietuvių centrus, bet laiko stoka gali sukliūdyti tą tikslą pasiekti. Jeigu mums nepavyktų aplankyti Pietų Ameriką, tuomet prašau perduoti jiems VLIK-o širdingą sveikinimą ir kartu prašymą - dar glaudžiau įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą. Visų lietuvių vieningas darbas, nepaisant politinių ir religinių pažiūrų, yra tvirtas laidas laimėti tą didžią ir šventą Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Lietuvių išeivių uždaviniai.

Pagrindiniu lietuvių išeivių uždaviniu yra remti Lietuvos laisvinimo darbą vedančius organus, būtent: VLIK - ą ir Vykdomą Tarybą per žinomą Tautos Fondą.

Demonstravimas savo pribrendimo politiniam nepriklausomam gyvenimui. Tai galime įrodyti savo kultūrine veikla ir elgsena. Ši priemonė, gyvenant tarp svetimų, yra labai veiksminga ir reikšminga mūsų tikslams siekti.

Reikia panaudoti visas turimas priemones, patraukti ir įjungti gyvenamosios valstybės pajėgas į pagalbą Lietuvos laisvinimo darbe. Tai

ypatingai gerai gali vykdyti mūsų tautiečiai, gavę gyvenamosios valstybės pilietybę.

Kur begyventų lietuviai, - visur ir visada turi būti mūsų žudomos tautos šauklys, iš viso pasaulio reikalaujantis jai meilės ir teisingumo.

Apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statusas dviem skaitymais yra priimtas ir išsiuntinėtas organizacijų centrams, pavieniams asmenims, redakcijoms, prašant jų kritiškų pastabų. Toms pastaboms suplaukus, atatinama VLIK - o komisija parengs konstituciją trečiam skaitymui. Šį darbą VLIK - as laiko skubiu. VLIK - as yra įsitikinęs, kad ši organizacija Lietuvos laisvinimo darbe turės suvaidinti milžinišką vaidmenį.

Dėl tremtinių emigracijos.

Kol kas tremtinių emigracija iš Europos nevyksta pakankamu tempu. Jei emigracija eis šiais dėsniais, kaip iki šiol ėjo, tremtinių stovyklos Vokietijoje neištuštės. Jose, mažių mažiau, paliks ligoniai, seniai ir visas kitas nedarbingas elementas, kuris ypatingai kelia daug rūpesčių. Šios kategorijos mūsų tautiečių likimas labai tamsus ir liūdnas iki tragiškumo. Jų likimu iš anksto turi susirūpinti viso pasaulio lietuviai.

Ta pačia proga «Mūsų Lietuvos» bendradarbis įteikė prelatui Krupavičiui «Mūsų Lietuvos» komplektą, už ką jis dėkingas redakcijai, kartu pridurdamas; kad tikisi toliau gauti reguliariai.

Toliau VLIK - o Pirmininkas prelatas Mykolas Krupavičius išvyksta kelionėn po JAV lietuvių kolonijas, kur visur yra rengiami sutikimai ir įvyks gausūs lietuvių susirinkimai. Drauge su juo atvykęs Vykdomosios Tarybos Pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas taip pat lankys lietuvių kolonijas.

Vasario 13 d. prelatas M. Krupavičius dalyvavo New Yorko lietuvių surengtame Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime, kur pasakė turiningą kalbą.

VLADAS VIJEIKIS

1949 vasario 16

New York

Rio de Janeiro vaizdas.

Stasys Santvaras

Ž E M D I R B I A I

Tarp girių šimtaamžių, prie greitų upelių,
Sodybas surentė artojai — —
Ir auksu žvilga ten kviečių laukai,
Ir šlama vasarėjai . . .

Aruodai kupini rugių ir žirnių,
O dukrų skrynios - marginių — —
Vakarėj tylumoj surinka svirtys
Prie tyro vandenėlio šulinių . . .

V A K A R A S

Su debesim atplaukia vakaras į pirkia,
O kas anapus vakaro — ar tu žinai?
Praeina žmonės, nuovargy ir prakaite sumirkę,
Žaliuoju Nemunu nusiiria laivai . . .

Tamsoj, baugioj tamsoj visi panyra:
Ir saulė, ir žmogus, ir upių mėlyni krantai - -
Varnai sudrumsčia girių erdvę tyrą,
Kodėl, dangau, kodėl, mėlyne, dar nesiblaivai?

Yra knyga. Ir knygą tą regėjom:
Kiekvieno ten pradžia ir pabaiga.
Žydriųjų kudrų gubėm ir aukšties tarėjam
Ten gali parašyt: Per puikūs tapote staiga!

Ir taip, o rausvagalvi dobilėli,
Palinksi tu po dalgio ašmenim . . .
Tačiau ne vieną kart Aušrinė kėlė
Ir ne viena žolė prāsikalė ties kelio akmenim . . .

Prie vario vartų, prie tų deimanto langelių
Ir vėl atgis vaiski laukų gėlė . . .
Vadinsim ją tikru vardu, gražiausiu tarp žolelių,
Jinai - senoj pily per amžius budinti tėvų vėlė.

Ties kryžkelėm ten Dievas budi
Ir sopulinga Motina su perverta širdim — —
Tik nedori praeiviai į tą meilės versmę
Paleidžia akmenim . . .

Žvelgiu į praeitį — į toli vos permatoma —
Ir vis tą patį vaizdą ten regiu:
Atbėga, atidunda girių žvėrys
Pagrobti piemenėlio ganomų avių . . .

V A B A L Ė L I A I

Rasotom rytmečio gėlėm ir smilgom
Į nežinią keliauja vabalėliai — —
Žmogau iš kito kiemo, argi širdį nesudilgo —
Kur koją purviną įkėlei? . . .

Nuo amžių aiškių žemėje žinojom —
Gyvybė — Dievo dovana . . .
Žmogau iš kiemo to netolimo,
Nejaugi tau — tai naujiena? . . .

Rasotom rytmečio gėlėm ir smilgom
Į nežinią keliauja vabalėliai — —
Ir lai jie brenda, lai sidabro rasa
Jie neša ryto meto gėlei . . .

DIEVUI DĖKUI

Netikėtai karo pabėgėlių tarpe sutikau savo tetą Rožę.

Kai kam teta — gausių malonių šaltinis. Viena mano draugė, štai, gėrisi gintaro karoliais, tetos padovanotais vardo diena; kitai — širdukę šildo auksinis žiedytis smaragdo akute; o dar kitai, žinau, teta ar ne pusę dvaro užrašė — juk mirdama vistiek nenusineš į dangų!

Tačiau manoji tetelė Rožė ne iš tokių.

Užsukdavau kitąsyk aš pas ją pakeliui — o smetoniniais laikais juk mums buvo visur pakeičiui. . .

Rūškanų akių mirkčiojimu pasitikdavo ji mane, kaip brangią viešnią. Tuoju imdavo skūstis kaulų saugėla, o — trūso apie savo kampa, girdi, tiek daug esą, kad net poilsiuo laiko neturinti.

Vos padėdavo lėkšteliukę uogienės, tuoj pradėdavo skundeliuotis apie maistą.

Cukrus, girdi, pabrango. O ir tai — dar kelis gramus krautuvėje nusuka. Svečiui vis reikia nors kruopelę nupirkti, nors ir gaila pinigų. Duonos jau lyg daugokai susivalgo. Degtukų tiek išeina, kad irgi sudaro išlaidas. O tokios prabangos, kaip sviesto, beabėjo, ji niekada neperkanti. Kiaušiniams ji laiko dvi raibukes vištaites, bet — vieną kitą kiaušinuką parsiduoda. Mat, vis pinigėlis į kišenių.

-- Dėkui Dievui, sviestelio retkarčiais kas iš giminių ar pažįstamų porą šaukštų užteikia nuo savęs, tai ir pasmaguriauji.

Taip, jei patiktų kvietinės bandelės pusryčiams, bet juk tai kasdien susidarytų dvidešimt centų iš kišenius — argi tai galima?

Na, o kai aš paklausdavau, ar daug jau susitaupiusi per tą laiką, jos veidas nušvisdavo paslaptina šypsena. Tačiau tuoj susivaldydavo ir tyliai pridurdavo:

— Tai. . . ką aš čia. . . Nei namo, nei gero žemės sklypo dar nenupirkčiau. . . Kokią lūšnelę — gal jau sutekčiau. . . Laidotuvėms tai jau gražioms išeis. . . — ir imdavo linksmi pasakoti, kiek jai reiks žvakių uždegti, su keleriom mišiom, kuriuos kunigus kvies, kas pamokslą turės kapinėse pasakyti. . .

— Jei jau tiek susitaupę, tai galit ir dabar plačiau pagyventi, — pasiūlydavau aš begėdišką pagundą.

-- Ak, tu, vaikeli, nieko neišmanai, — sudėjuodavo ir nutildavo.

Ir taip ji vis taupė, vis godžiai kalė centą prie cento, vis su didesne aistra išsižadėdavo dešros gabalėlio ar naujos skepetėlės.

Tai tokia buvo mano teta Rožė.

* * *

Dabar aš ją netyčia užtikau vienoje pabėgėlių stovykloje Vokietijoje.

Priartėjus frontui, kai sviedinių skeveldros ėmė rauti iš jos lysių burokus, — pasakojusi, — turėjusi noroms nenoroms bėgti. . . Taip netikėtai paliko ji namus — ir daržą, kuri kasdien laistė, ir lovą, kurioje mirt rengėsi. . .

— Na, o kaip dabar gyvenate, kaip čia jaučiatės? — klustelėjau tetą bailiai, nes išsyk bijo-

jau didelio nusidėjavimo.

Tačiau nustebau, kai ji, kėdėje patogia atsikriošinusi, tikrai striukai nusikvatojo:

— Labai puikiai jaučiuosi, dėkui Dievui! — Ir suprasedama, kad man tai nuostabu, tuč tuojau dar patvirtino: — Netikėtum, aš niekad taip dailiai negyvenau, kaip ščia dabar.

— Argi tai gali būti? — jau visai nuoširdžiai pasiteiravau tetą.

— O gi štai! — lengvu nerūpestingumu ėmė dėstyti Rožė. — Tau atrodo, kad mes čia, stovykloje, gyvename daugiau, negu skurdžiai. . . Tai tiesa. Bet. . . — stabtelėjo ji, ir jos veidas suspindo nepaprastu ramumu, kurio niekad nebuvo joje mačiusi. — Kaip čia tau pasakyti, nors nieko gero neturiu ir nesitikiu, betgi — ypatingai puikiai jaučiuosi. Tik tiek, kad ne Pilviškiuos, kad ne savame krašte. . . O šiaip — čia visai nebloga gyventi. . .

— Jus, teta, juokaujate! — pertariau vis jos nesuprasedama. Galvojau, kur dabar jos sūtaupos lūšnai pirkti, kur jos puikiųjų laidotuvių svajonės?

Dabar teta keistai įsižiūrėjo į mane ir, arčiau prisilenkusi, pašnabždomis vėl pradėjo:

— Žinai, dukrele, aš dabar net ypatingai laiminga, kad man pons Dievs — bent į senatvę — tą didžiąją godulystę pagaliau atėmė. . . Štai, žiūrėk, dabar — ką turiu pavalgau, kuo galiu dengiuos. . . Taigi, tik tu paklausk: gaunu pusę stiklinės cukraus kas savaitę — ir netikėtum — pati visą į kavą sugeriu. . . Sviesto ketvertuką — taip pat. . . Aš svečią kitąsyk taip nepavaišindavau, o dabar — pati. . .

Nuleido akis žemyn ir ėmė kalbėti apie anos laikus.

— Juk tada man pačiai valgyt kiekvienas gramas, kiekvienas šaukštas — pervirš rodėsi. . . Vis norėjosi daugiau susitaupyti, pinigėlio susikrauti. . . Net duonos kąsnį nuo savęs nutraukdavau. . . O kai dabar galvoju: kam man tie mūro namai reiktų pirkti — juk vistiek tuoj mirsiu, o palikt neturiu kam. . . Tik tuščia puikybė būtų. . .

— Dar susipeštų giminės dėl palikimo, kaip paprastai, — pajuokavau.

Bet ji manęs tartum negirdėjo, tik tęsė toliau:

— Ščia girdžiu, kaip daugis graužiasi, naktis nemiega, kur namus ar kokius turtus palikę. Nuolat rūpinasi — ar išliko nesudegę, ar nesugriauti, ar grįžę ras ką nors iš savo lobių? O man — kas: liko aplūžusi lova, pusantros paklodės, dar koks indas apkiužęs. . . Ir aš juokiuos iš visų plaučių, kai kiti ima dėjuoti. . . Pagaliau šventai supratau evangelijos žodį. Tik tie yra turtai, kur nei rūdys nei kandys negali sugadinti. . . Tai sakyk, vaikeli, ar ne džiaugsmas, kad pons Dievs bent į senatvę — man godumą atėmė. Taigi, dėkui Dievui!

BRANGŪS BROLIAI IR SESERS LIETUVIAI

Toli atskirti nuo savo artimųjų, nuo savo gimtųjų laukų ir sodžių, mes vėl švenčiame mūsų didžiausiąją sukaktį — Vasario Šešioliktąją, kadaise linksmą ir iškilmingą, dabar gilaus liūdesio ženkle.

Mūsų liūdesys ir susirūpinimas yra pagrįsti ir suprantami. Žiauri bolševikų okupacija Lietuvoje tebesitęsia. Šios dienos šventę tūkstančiai lietuvių sutinka kalėjimuose ir sužvėrėjusių tardytojų kamerose, Sibiro taigose ir tolimose koncentracijos stovyklose. Iš Lietuvos mus pasiekia žinios apie nesibaigiančius lietuvių persekiojimus, apie beatodairiškas okupantų pastangas likviduoti savistovius Lietuvos ūkininkus, apie naujas ir naujas deportacijas į tolimąsias Sibiro sritis, siekiant Lietuvą palikti be lietuvių. Visa tatai mus verčia su didžiausiu susirūpinimu sekti įvykius ir stengtis, kad išlaisvinimas neateitų per vėlai. Vis dėlto tarptautiniai politiniai įvykiai rodo; kad demokratinis pasaulis jau gerai supranta, kas slepiasi už geležinės uždangos ir koki pavojai grėšia žmogui iš bolševikinės tiranijos. Mūsų tikėjimą šviesesniu rytojumi, mūsų valstybės suverenių teisių atstatymu ir mūsų tėvynės išlaisvinimu stiprina ne tik nauja politinė padėtis prieš Sovietų Sąjungą, bet ir gilus istorinis patyrimas, jog net ir kruviniausieji despotai ir jų smurtu sukurtos imperijos neišlaiko pančiuose žmonijos, besiveržiančios į laisvę, kultūrą ir tolerenciją. Nėra abejonės, kad ir raudonieji tiranai gaus lygiai tą patį atlyginimą, kokį gavo Vokietijos ir Japonijos avantiuristai.

Šia iškilminga proga aš kviečiu visus lietuvius broliškai ir drąsiai nešt mūsų Nepriklausomybės vėliavą. Nors mes, išeiviai, kiekvienas turime savo rūpesčių, bet mūsų rūpesčiai nublunka, prisiminus mūsų brolių kančias tėvynėje. Mes esame laisvi žmonės, nepasiekiami raudonojo despoto, ir todėl mūsų pareiga subendrintomis jėgomis dėtis kovon už mūsų Lietuvos laisvę.

Šioje kovoje mes esame nevieni. Mūsų kenčiančios tėvynės balsas vis labiau ir labiau išgirstamas Vakarų Demokratijoje. Todėl mums šiandien svarbiau, negu bet kada anksčiau, tu rėti vieningą vadovybę, kurios pareiga būtų mus jungti, vienyti ir mums vadovauti kovoj prieš bolševizmą ir palaikyti ryšį su mums draugiškomis valstybėmis. Tokia vadovybė reikalinga ne tik mūsų visų pritarimo, bet ir realios paramos. Mūsų svarbiausias uždavinys bent laikinai primiršti visus nuomonių skirtumus, asmenines ir partines ambicijas, kurios mus skaldo tada, kai mes taip reikalingi vienybės. Šito reikalauja ir kovos logika, ir blaivus protas, ir demokratinė dvasia.

Su dideliu apgailestavimu ir susirūpinimu skaičiau spaudoje buvusių Lietuvos piliečių žydu pakaltinimus lietuvių tautai. Aš labai gerai žinau, jog tie pakaltinimai nepagrįsti, o, gal būtų, net piktos valios padiktuoti. Visą vokiečių okupacijos laikotarpį lietuvių pagrindis ir tauta su pasipiktinimu smerkė žydu žudynes ir stengėsi kuo galima padėti žydams. Žinoma, lietuvių tautoje, kaip ir visur kitur, pasitaikė juodos sąžinės žmonių, tačiau dėl tų žmonių negalima kaltinti visos tautos, net ir po pirmosios bolševikų okupacijos patirtų skriaudų iš žydu pusės mokė-

jusios būti atlaidžia. Šios žydu pastangos sąmoningai ar nesąmoningai stengiasi lietuvių tautą diskredituoti pasaulio akyse, o tuo pačiu jos talkina to paties siekiantiems mūsų krašto okupantams. Mes turime būti labai budrūs ir laiku demaskuoti šiuos kaltinimus.

Mano broliai ir sesers lietuviai, tebūna tai mano nuoširdus patarimas: gerbkime vieni kitų įsitikinimus, mokėkime suprasti ir įvertinti vieni kitus, nesigailėdami pastangų, dėkimės bendron kovon dėl mūsų tėvynės laisvės, mūsų visų svarbiausiojo tikslo.

Dr. Kazys Grinius,

Buv. Lietuvos Respublikos
Prezidentas

Čikaga, JAV.
1949. II. 16.

DVISAVAITINIS LIETUVISKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

«MŪSŲ LIETUVA» GALIMA ĮSIGYTI SĂO PAULO
LAIKRAŠČIŲ KIOSKOSE ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE Prie pašto Avenida São João
PRAÇA DA SE Viduryje aikštės kioske
SIUVYKLA VILNIUS Av. Duque de Caxias, 237
BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José Paulino kampas.
JOTEIKOS RESTORANE R. dos Italianos, 711
ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo
ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto
CASAS SĂO JORGE R. São Caetano, 526 ir 510
MOÓCA prie autobuso 93 sustojimo vietos
VILA ANASTACIO pas platintojus
VILA ZELINA Largo São José prie autobuso sust. vietos
ir mokes lietuvių mokykloj pas Bronių Stankevičių, rua Lituania, 67.

RIO DE JANEIRE «Mūsų Lietuva» galima nusipirkti arba užsiprenumeruoti pas A. Gaulių, Rua Piratini, 371 — casa 1.

Mažiesiems

Svento Petro Raktai.

Pro sužaliavusį rugių lauką, linksmi pasišokėdama, niūniuodama kažin-kokią dar niekur negirdėtą dainelę, takeliu bėgo į mišką mažoji Giedrute. Skaisčiai švietė saulutė auksu laukus nuvarsindama, kupina saulėto džiaugsmo buvo Giedrutės širdelė.

Užvakar saulutė taip pat gražiai švietė. Bet Giedrutė tada nenorėjo nei džiaugtis, nei šokinėti. Ir kur čia žmogus šokinėsi, kai tiek daug rūpesčių.

Bevaikščioldama dieną miško pakraštyje, berankiodama žibutes, ji rado voveraitę. Voveraitė buvo vos gyva, gulėjo išsitiesusi ir visai nejudėjo. Gal piktas žmogus primušė — kas gali žinoti?

Pati iš medžio iškristi ir veik negyvai prisimušti ji juk negalėjo.

Neapsakomai gaila buvo voveraitės. Giedrutė ją švelniai paėmė, nunešė pas artimiausią drevę, iš sausų samanų paklojo drevėje minkštą guoliuką ir paguldė mažąją žvėrelį. Dabar jai bus šilta ir patogiu, ten jos nei rasa nesudrėkins nei lietus nepasieks.

Dar reikėjo parūpinti voveraitėi maisto, taigi triūso buvo iki valiai.

Giedrutės dažnai lankoma ir rūpestingai slaugoma, voveraitė greit sveiko.

Vakar ji jau vaikščiojo savo guolyje, mėgino net aukštyn lipti drevės siena, o pamačiusi Giedrutę, linksmi viaukšnojo.

Šiandien ji tur būt bus visai pasveikusi ir todėl Giedrutei tai linksma ir džiugu.

Štai ji jau atbėgo į miškelį. Mato, netoli drevės, ant kelmo sėdi žmogus. Jo ilga barzda pluoštais žemyn nukarusi, ilga sėmėga pančiu perjuosta, iš po sėmėgos skverno raktų virtinė kyšo. Jo žvilgsnis piktas, veidas žiaurus. Ne kiekvienas drįstų ramiai pro jį praeiti.

Bet Giedrutės širdelėje tiek daug džiaugsmo, taip jai viskas gražu, kad net šis žmogus atrodo jai toks gražus, geras ir malonus.

— Būk pagarbintas, Šventas Petrai! — pasveikino jį. Bet žmogus piktai žiūrėjo ir nieko neatsakė.

Bobutė kadaisė pasakojo Giedrutei, kaip atrodo Šventas Petras ir todėl šį žmogų ji palaike Šventu Petru.

— Šventas Petrai, tu šventas ir geras, — dar mėgino jį prašnekinti, bet taip pat jokio atsakymo nesulaukė.

Šventas Petrai, pažiūrėk, aš turiu gražią, mažą voveraitę. Ją kažin kas buvo primušęs ar šuo sukandęs, o dabar ji vėl sveika, — plepėjo toliau Giedrutė, pribėgusi pas drevę.

Voveraitė, ją pamačiusi, išlindo iš drevės ir linksmi suviaukšnojo. Žmogus taip pat pakilo, dideliais žingsniais priėjo artyn ir pažvelgė į drevę. Bet voveraitė jo pabūgo. Greit smuko į drevės gilumą ir pasislėpė.

Giedrutė nustebo. Ji visai negalėjo suprasti, kodėl voveraitė bijo šio žmogaus. Juk jis Šventas

Petras!

Tiriamai pažvelgusi į žmogaus veidą, ji pamatė, kad iš jo akių didelės ašaros rieda. Nuriedėjo per skruostus, įstrigo barzdoje ir saulės spinduliuose sužibėjo kaip deimantai.

— Šventas Petrai, kodėl tu verki? — užuojautos kupinu balsu, glausdamos prie jo, paklausė Giedrutė.

— Iš kur tu, mergyte, žinai, kad aš Petras? — paklausė žmogus.

— Man bobutė pasakojo. Ji sakė, kad Šventas Petras vilki ilgus rūbus, perjuostus per liemenę, turi ilgą barzdą ir raktų virtinę. Jis gerų žmonių sielas įleidžia į dangų, o piktų neįleidžia. Tu turi barzdą, ilgus rūbus ir raktus, todėl aš tave ir pažinau.

Žmogus daugiau nieko neklausinėjo. Jis žemai nuleido galvą, apsisuko ir nužingsniavo gilyn į mišką, palikdamas nusiminusią Giedrutę.

— Kodėl Šventas Petras nenori su manim šneketi, kodėl jis liūdnas? Turbūt aš buvau negera? — galvojo geroji mergytė, negalėdama rasti atsakymo.

Ji paklaus bobutės. Bobutė viską žino...

Bet kažin ar bobutė žinojo ką nors apie šį žmogų? Kažin ar ji ką papasakos Giedrutei apie jį?

Geriau aš jums papasakosiu.

Aš apie jį daug girdėjau ir net pati esu jį mačiusi. Jo vardas yra Petras, bet jis nėra Šventas Petras, o tik žiaurus plėšikas. Jo raktai nėra joki Švento Petro raktai, o tik paprasti plėšiko vitrakčiai. Daug gerų žmonių jis apiplėšė, ne vieną jis ir į kapus nuvarė. Juk jis, o ne kas kitas, užvakar ir voveraitę primušė.

Kai jis buvo mažas, tarnaudavo pas ūkininkus piemenėliu. Šeiminkų vaikai buvo pikti, negeri, visai jį skriausdavo, pravardžiuodavo, grumstais apmėtydavo, o jei jis pasiskųsdavo šeiminkams, tai pikti vaikai taip meluodavo ir visai jį kaltindavo, kad jį dar ir šeiminkai apibardavo.

Iš piktų žodžių ir neteisinių puolimų mažo piemenėlio širdyje išaugo neapykanta ir kerštas. Jo veidas, pykčio iškreiptas, pasidarė negražus. Jo visi nekentė ir jis visų nekentė: žvėrelių ir čiulbančių paukštelių, o kai jis išaugo vyras — pradėjo plėšikauti.

Bet štai pirmą sykį jis išgirdo maloniai su juo kalbant. Giedrutės rūpestingumas ir meilūs žodžiai įdiegė į šio žmogaus širdį meilės diegus.

Įdiegtoji meilė greit išbujojo ir pražydo. Jis suprato, kad ne visi žmonės blogi, kad yra ir gerų žmonių ir gerų vaikučių. Panoro ir jis pats būti geras.

Jam tada skaudžiai sugėlė širdį dėl jo žiaurių darbų, taip skaudžiai, kad net ašaros iš akių ištryško ir ant barzdos nuriedėjo.

Ne, jis daugiau neplėšikaus, neskriaus žmonių, nei žvėrelių. Jis nueis toli, kur niekas jo praeities darbų nežino.

Taip nutaręs, jis pajuto, kaip skaisčiai saulutė šviečia, kaip maloniai miškas ošia. Jo akys linksmi nušvito, veidas pasidarė malonus ir tada jis tikrai buvo panašus į Šventą Petrą.

Išėjęs iš miško, jis pakelyje sutiko pusbernį. Šis jau nebėgo nuo jo, bet ramiai praeidamas labą dieną palinkėjo.

— Labą dieną, mielas žmogau, — ir šis jam maloniai atsakė, o jo širdyje pasidarė taip džiugu, kaip niekad.

V. Juškienė.

K. JEREMIJAS

MINIJOS VAIDUOKLIŠ

Baladė

1.

Ak, nurimkite, klaikiosios mintys,
Nevirpėk mano plunksna, drauguže...
Noriu dabartį broliams priminti --
Tartum pasaką liūdną ir gūdžią...

2.

Lekia pievom vėjas — skubinasi greitai,
Paupiu prašvilpia, lenkiasi žemai;
Ir staiga nurimsta Minijos pakrantėj,
Kur kadaise gynė šalį milžinai.

Kur mergaitė kojas vandenin įmerkus,
Mylimojo laukė — šypsena remia...
Vakaras nuglostė auksinius jos plaukus,
Upės klonį gaubė vėsi sūtema:

Ak, nutilęs vėjas — plaukus išbučiavo
Jaunajai mergaitei Minijos krante,
Laukuose mirgėjo marės aukso javo;
Visą šalį gaubė ramuma šventa.

3.

Visa kas praeina — vėl atgal sugrižta:
Vasara, paukšteliai, rytmečio giedra;
Tiktai mūsų laimė — vieną kartą dūžta,
Tiktai nenurimsta sieloje audra...

Lekia pievom vėjas — nebėra mergaitės,
Niekas nebelaukia Minijos krante...
Ilgesys — benamis klaidžioja giraitėj
Ir vilku sustaugia tyliame šlaite...

Miško glūdumose slankioja vaiduoklis,
Rymo prie upelio, dairosi laukuos:
— Ak, sugrižkit dienos, švelnios, ramios tylios,
— Ak, sugrižki laisvę mano Lietuvos.

4.

Dienos tartum vėjas pralėkia pagojais,
Ilgesys ateina su jomis kartu...
Jis — pūslėtarankis lygumų artojas
Laimę įviliojo pro savus vartus.

Laimė tartum paukštė — vykis — nesugausi,
Bet prie jojo vartų nusileido ji.
Ir daina skambėjo vakarą vėliausia,
Dieną ūkanotą — nenutilo ji...

Tėvas — savanoris, laisvę iškovojęs,
Ilsisi kairiajam Minijos krante...
Gimęs nevergauti lygumų artojas:
Tėvų Žemės meilė širdyje šventa.

5.

Ak, birželio dieną, giedrią ir saulėtą,
Šiaurės vėjas šėlo Lietuvos laukais...

Sūnūs savanorių audra netikėtą --
Ėjo pasitikti... Ėjo mirt laisvais...

Sūnūs savanorių -- Minijos pakrantėj,
Tie pūslėtarankiai tylūs milžinai:
-- Žūti, ne vergauti -- eina partizanai.
-- Vieškeliais didvyrių -- jų verti ainiai.

6.

Ak, nurimo vėjas ažuolo šakose,
Ir paraudonavo Minijos vanduo...
Nebelauk, mergaite, bernužėlio -- uosio...
Daug žiedų nuvyto -- tėviškėj ruduo.

Rasos sidabrinės -- rubiniais žėruoja...
Saulė nebetokia Lietuvos laukuos...
Kur auksinis javas -- usnys iškerėjo, --
Niekas nedainuoja Minijos krantuos.

Nebelauk, mergaite, nesugriš artojas,
Plieną pabučiavo širdį amžinai...
Niekas nepasako, kur kapelis jojo:
Daugel uosių lūžo... virto milžinai...

Nepaverksi graudžiai pamiškėj suklypus,
Gėlę pasodinti jam nebereikės...
Tavo mielo vardo neištars jo lūpos, --
Širdimi į širdį tau neprakalbės...

7.

Laimė -- greita paukštė -- jos nebesugausi.
Ji prie tavo vartų nebenusileis.
Ir tylus vaiduoklis Minijos paklausia:
-- Ar gi Mylimoji jau nebeateis?

Ir senoji upė -- ašarom pasruvus,
Tyliai jam atsako: -- Nesulauksi, ne...
-- Iš Altajaus šiaurės ji atskridus buvo,
-- Gaila... ne tikrovėj -- graudžiame sapne...

-- Mintimis kasdiena ji čia atsilanko...
-- Ieško tavo kapo -- veltui jo ieškos...
-- Piktas šiaurės vėjas jos žvakelę menka, --
-- Baigia jau užpūsti ir... sniegu užklos.

8.

Traukiasi vaiduoklis, klaikiai sudejuoja,
Verkia, klupinėja Minijos krantu...
Klaidžioja dirvonais, kur dagiai keroja,
Kur kadaise dainos ritosi šlaitu...

Visa kas praeina — vėl atgal sugrižta:
Vasara, paukšteliai, rytmečio giedra;
Tiktai tavo laimė — vieną kartą dūžta.
Tiktai nenurimsta sieloje audra...

9.

Tylią naktį, paklydęs keleivis,
Girdi veriančią šurpiąją raudą...
Tai išniekintos žemės vaiduoklis
Seka Minijai sielvarto skundą.

Jis nurims — kai iš Šiaurės speiguotos
Mylimoji į tėviškę grįš.
Ir ant kapo — pavasario rytą,
Bent kuklus žolynėlis pražis.

J. Antanaitis

16 VASARIO REIKSMĖ

(Skaityta São Paulyje Nepriklausomybės paminėjimo šventėje)

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną — 16 - ją Vasario — mini ir švenčia viso pasaulio lietuviai, nors ir labai skirtingose sąlygose.

Lietuvių tauta Tėvynėje, savo gimtuos namuos, apkalta nežmoniškais vergijos pančiais. Ten liejamas kraujas ir žudomos gyvybės, tik dėl to, kad mūsų tauta myli savo laisvę, myli savo žemę ir nesiduoda iš jos išraunama. Užgrobikė ir prispaudėja Rusija eina prieš dieviškuosius žmonių idealus, mindžioja žmogaus teises ir naikina visas tautas, kurių žmonės neleidžia sugyventi savo asmenybės.

Tėvynėje lietuvių tauta grumiasi su slibinu ne už turtus, ne už kažin kokią «naują gerovę». Niekas nesipriešintų naujai tvarkai, naujam gerbūviui, sugyvenimui su kaimynu, nors ir svečio atneštieiems, jei jo žodžiai nebūtų tik klasta ir melas, o tikrovėje nereiktų gyventi baimėje, skurde, nelaisvėje ir pažeminime. Iš viso laimingesni būtume, jei nekviestieji svečiai žinotų, jog mes savo namus patys mokame sutvarkyti.

Lietuva — mūsų tautos lopšys ir namai, ir ta tėviškės žemė, aplaistyta jos vaikų krauju taip gausiai, kaip niekad iki šiol, pririša neišraunamai prie jos visų mūsų širdis. Lietuvių tauta Tėvynėje savo laisvės dieną mini tik savo sopulingoje širdyje. Gyvieji prisimena anuos laisvės metus, ir suskaito nuostolius nuskriaustais, žuvusiais, mirusiais, ištremtais. Po baltu beržu vakarais susirenka artimųjų vėlės paguosti gyvųjų. Įkvėpti šiemis ištvermės nepasiduoti, kovoti ir, jei reikės, paaukoti gyvybę — mirti laisviems savo gimtojoj žemėj! Ir deja, šiandien ten geresnio pasirinkimo neliko, nes vien tik už laisvės mintį, už jos troškimą jau grėsia tremtis ir nelaisvė.

Raudonasis siaubas siaučia šiandien po Europą. Jo kruviną sąžinę degina pavergtųjų tautų neapykanta, o tas tironas, negalėdamas išvengti tautų prakeikimo — jas naikina. plėšia, drasko ir žudo.

Tai tokiu metu lietuviai išeiviai, plačiai išsiskirstę po laisvąjį pasaulį, kas metai 16 - ją vasario renkasi ir mini Lietuvos Nepriklausomybės dieną.

Tautiečiai! Laisvieji laimingesnio likimo vaikai! Jūs šiandieną ne tik minite mūsų valstybės atkūrimo datą — daugiau — ši diena yra jūsų pačių laisvės šventė. Tai laisvės dvasia jus visus sutelkė čia, ir tautos kančia nerimu aidi širdyse.

Nėra didesnės laimės žmogui gyvenime, kaip džiaugtis laisve ir gyventi teisės pavėsyje. Tačiau likimas kam nors suteikdamas tos laimės — ją pasveria ir įrašo pareigas jo gyvenimo knygon. Mūsų tautos gyvenimo knygoje yra įrašyta daug pareigų, kurias turime atlikti, ypač tie, kurie esame laisvi ir daugiau galime.

Pirmiausia turime išlikti gyva tauta, kur begyventume.

Iš nežinomų amžių ateina mūsų tauta. Savo nuostabia ir žavinga kalba lietuviai rodo pasauliui didžiai turtingą dvasios lobyną. Žmoniškumas ir doros gyvenimo filosofija glūdo kiekviename sename priežodyje, nuoširdumas ir taurumas skamba dainose, išmintis slypi žmonių pasakose ir narsa padavimuose. Iš kur tas viskas?

Yra tikra, jog lietuvių tauta daug anksčiau už kitas užaugo, subrendo ir sukūrė savo dvasios kultūrą.

Amžiai ateidavo ir praslinkdavo. Atsirasdavo gyviai milžinai — zaurai, mamutai, slibinai, didžuvės, žvėrys galūdai — pabūdavo, gyvendavo, išnykdavo. Jų kaulai šiandien surinkti muzėjuose, o jų pačių gyvų nėra, nei padermės neliko. Vėliau atsirado įvairių žmonių rūšys. Susikurdavo civilizacijos, kalbos ir kultūros. Po keliolikos amžių palikdavo šukių, griuvėsių, piramidžių — ir išnykdavo.

Tik paskutiniojo lietuvių kaulų jūs niekur muzėjuose neužtiksite, nes jis visus pragyveno ir amžinai gyvens. Per ilgus tuos amžius, kol kitur laiko smėlis piramydes užpustė, miestus ir rūmus pavertė griuvėsiais, lietuviai laisvas gyveno, pasakas sekė ir dainomis savo baltas dienas apdainavo. O tą, kas sudaro išorinės civilizacijos pažangą ir išvaizdą, mes laisvę atgavę savo Tėvynėje sukūrėme vos per 20 metų ir tai daug kur geriau ir gražiau, negu senosios kultūringos tautos, visą laiką laisvėje gyvenusios.

Mūsų tautos praeities ir jos kultūros paminklai ne akmenys ir ne šukės. Jos paminklas yra gyvas iki šiol ir per amžius. Tas paminklas tai lietuvių kalba su šimtu tūkstančių dainų ir tiek pat nuostabių pasakų bei padavimų.

Lietuvių kalba yra mūsų tautinės gyvybės versmė ir ginklas prieš išstipimą. Nei mes patys, nei mūsų vaikai, svetimomis kalbomis kalbėdami nepajusime tos žavingos žodžių muzikos, kuri mūsų tautą atlydėjo iš gūdžios praeities iki šios dienos. Todėl visa širdimi mylėkime tą garbingą ir šventą kalbą, ir išlaikykime ją švarią. Nenustokime rūpintis jos gyvybe, kad ji vis skambėtų mūsų namų žydinyje.

Moderniškieji laikai laisvose šalyse leidžia mums naudotis puikiu įrankiu kalbos ir žodžio srityje. Tas įrankis yra spauda. Gera ir sava spauda mums papildo žodyną, atgaivina ir praturtina sakinius, atskleidžia žodžio meną ir poeziją. Skaitydami mes, tartum, patys gražiau imame kalbėti. Sąmoninga ir tautiškai susipratusi spauda mus teisingai informuoja ir orientuoja, teisingai nušviesdama mūsų gyvuosius reikalus ir jų padėtį didžiojo pasaulio dienų srovėje. Sava spauda turi gyventi savo tautos rūpesčiais, jungti visus į laisvės atgavimo talką, stiprinti mūsų išlikimą ir sąmoningumą, kad lietuviškasis genijus vėl sužibėtų mieloje Tėvynėje ir savo spinduliais šildytų tautiečius po visą šitą žemę.

Visur išeivijoje spaudos išlaikymas yra brangus ir sunkus, bet dar sunkiau gyventi tautai be jos. Tą mes gerai atsimename iš paskutiniojo karo metų patirties. Todėl skaityti spaudą, dalyvauti joje ir ją remti jos kovoje už mūsų pačių išlikimą yra antroji mūsų šventa pareiga, ir tos prievolės niekuomet neužmirškime.

Susiklausykime savųjų tarpe! Vengkime kaip gėdos pikta apkalbėti vieni kitus, pavydėti saviesiems ir tuščiomis, piktomis šnektomis niekais paversti kito pastangas ir gyvenimą. Su reikiama dėmesiu išklauskime ir kito nuomonės.

bet niekad neskalbkime savųjų už akių.

Mūsų reikalai ir čia išėivijoje išauga už šeimos ribų. Esame didesni negu šeima, negu gentis — esame garbinga ir kovojanti tauta.

Turėkime gerą klausą ten, kur kalbama apie mūsų organizuotumo, apie tautos išlikimo ir mūsų kultūros bei pažangos reikalus. Naudokimės pilnai demokratinėmis laisvėmis ir tarkime savo žodį ten, kur mintis diktuoja gerą ir naudingą sumanymą. Įpraskime pakalbėję susitarti, o nutarę įvykdyti.

Daug darbų tautos keliu ir mūsų pačių labui dar laukia mūsų. Gyvendami po laisvu dangumi ir vykdydami mūsų likimo mums skirtą misiją, turime visada kovoti už teisybės paskleidimą pasaulyje ir šventai tikėti, jog teisybė nugalės.

Nesiduokime suklaudinami apgaulės ir melo miglų neklausykime apsimetėlių ir piktos valios pranašų. Neprileiskime nei minties, kad taip suklaidintųjų ar suklydusiųjų užsispyrimas, iš gėdos prisipažinti buvus apdumtais, kaikeno laikinas svyravimas, galėtų reikšti skilimo srovės lietuvių tarpe. Tikroji tavo srovė, lietuvi, yra tavo kraujo tekėjimas tavo lietuviškoje širdyje. Pasi klausysi jos tylia nemigo naktį, nieko neklausi patarimo ir pats žinosi, jog visos tavo mintys teka, plaukia į šventąją Gintaro Žemę, į mieląją Tėviškę abipus Nemuno krantų!

Pajusi, jog reikia vienybės. Suglausi eiles petys į petį ir žinosi, jog nevienas esi, jog eini ir gyveni kartu su didinga tauta, iš kurios kilai, kurios gyvybę neši savo gyslose ir turi ją išlaikyti širdyje ir mintyse.

Gyvenimo varžybose laimi tik paruoštos, išauklėtos asmenybės ir tautos. Koks svetimtautis norės, kad tu lietuvi, laimėtum, kad tu būtum pirmesnis, spartesnis, laimingesnis? O tavo tauta ir Tėvynė, kaip geroji motina, laukia ir linki, kad tu, kad tu visur laimėtum...

Vienybėje mes galim greičiau pakilti apšvietoje. Gyvenime mes galėtume toliau pažengti atsiremdami į sutelktą mūsų pačių pajėgumą. Paveldėjimas mus apdovanojo gera sveikata ir ištvėrme. Mūsų vardas yra gerbiamas visame pasaulyje. Reikia tik paduoti vieni kitiems rankas ir kurti, kur tik galima, toji visuomeninė veikla, kuri tarnautų visų mūsų gerbūvio ir kultūros pakėlimui ir paspartinimui.

Lietuvių tauta l a i m ė s ir šitą paskutinę kovą už savo l a i s v ė. Mūsų kova už laisvę šiandien pilnai sutampa su laisvojo pasaulio pastangomis išsigelbėti nuo raudonosios vergijos. Mes jau nesame vieni.

Esame pilnai suprasti didžiųjų galybių, ir visos laisvosios tautos šiapus geležinės uždangos mus oficialiai laiko nepriklausoma šalimi, laikinai prieš užgrobtą. Čia niekas neabejoja mūsų teise būti nepriklausomais savo valstybėje, savo krašte.

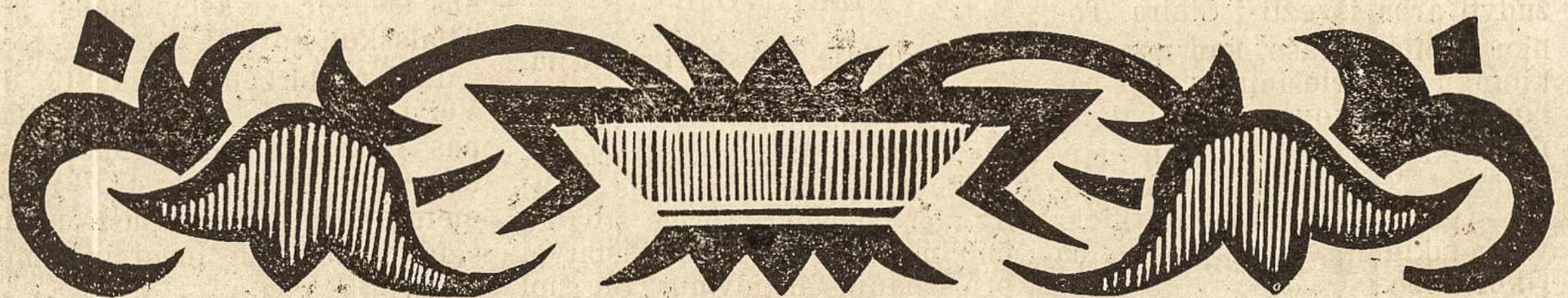
Pasaulio politikos burtai jau mesti. Pasiruošimai lemiamajai kovai laisvės prieš nelaisvę eina pilna sparta. Tos paskutinės kovos planai apjuosia visą žemės rutulį. Kol technika ir pramonė gamina naujus kovos ginklus, idėjinė kova jau eina visur, ir ten mes jau šiandien stovime laimėtojų eilėse. Mūsų balsas čia sveria labai daug, o mūsų neužtarnautos kančios ir nelaimės pavyzdys atidarė pasauliui akis. Kentėdami žadinome pasaulio sąžinę ir tapome balsu šaukiančiu dangaus teisingumo. Matyti, Apveizda pati mus išskirstė po visą platųjį pasaulį, kad visur, nuo Australijos iki Alaskos, nuo Sibiro taigų iki Patagonijos liūdytume prieš klastą, prieš melą ir nežmoniškumą.

Tokių aplinkybių šviesoje, 16-ji Vasario įgyja nepaprastos šventės reikšmę. Šiandien mes susirinkome atgaivinti širdies, išryškinti mūsų viltis ir sustiprinti pasitikėjimą. Kiekvienais metais švėsdami tą dieną mes įvarome priešui grobikui spyglį į jo širdį, primindami jog mes niekad neišsižadėjome savo laisvės. Vienu trumpu akimirksniu mes nuplėsiame kaukę nuo visų jo melagysčių apie Lietuvos «sutarybinimą», ir nusikratome tuo «Tarybų Lietuvos» slykščiu vardu, kurį sovietų propaganda per visas savo agentūras stengiasi mums primesti. Ačiū Dievui, jokia laisva valstybė, jokia konferencija nei patylomis Maskvos pastangų iki šiol nepripažino. Pasaulis girdi mūsų tikrąjį balsą, žavisi mūsų pasitikėjimu ir sąmoningumu.

Džiūgu matyti ir mūsų pačių tarpe kas metai augantį ir vis didįjį susipratimą ir atsakingumą didžiųjų pareigų akyvaizdoje. Dar plačiau paskleiskime šią dvasią mūsų pačių tarpe. Perduokime ją ir tiems, kurie čia atvykti negalėjo. Padėkime broliškai susiprasti, pabusti ir tiems, kurie svetimųjų apgauti apkurto Tėviškės skausmą išgirst. Pažinkime gerai ir tuos, kurie nors kalba lietuvių kalbos žodžiais, bet niekad lietuviais nebuvo ir nebus. Tai neapykantos angelai, kurie mums audžia nelaimės. Tai neapykanta paskęs tamsybėse, kai pradės švisti didžioji mūsų laisvės aušra.

Ruoškimės sutikti didžias dienas. Mūsų viltys artėja prie išsipildymo. Kai išmuš pasaulio išsivadavimo kovos valanda ir išdegs vergijos pilys — į tą kovą pakils visa Lietuva. Ruoškimės tam laikui ir telkime jėgas, kad išmušus valandai galėtumėm ištiesti Tėvynei broliškos pagalbos ranką, pagal išgales ir sugebėjimą.

Vėl atstatysime nuniokiotą ir nualintą Lietuvą, kad ji taptų graži ir puiki visų mūsų šventovė. Tuo tarpu gi, mes čia būdami laisvi, stiprinkime savo ištikimybę ir meilę motinai Tėvynei ir būkime verti tų šventų vilčių, kurias į mus sudeda ginklu ir pasipriešinimu be paliovos ten kovojantieji broliai.

LIETUVOJE

Sukilimas Lietuvoje

180.000 lietuvių

Prieš Kalėdas, Maskvos ir kitų valstybių radio stotys pranešė, kad Lietuvoje įvykęs sukilimas, kuriam nmalšinti Maskva pasiuntė tris divizijas.

Tuo reikalu «Draugas» rašo:

Jokio sukilimo Lietuvoje nebuvo. Lietuvoje partizanai veikia, bet jų ta veikla apsiriboja bolševikam parsidavusių lietuvių baudimu, taip pat nubaudimu ir žiauriųjų rusų pareigūnų. Partizanai žino, kad atviras sukilimas šiuo metu jokios naudos neduotų ir jie sukilimo neruošia.

Lietuvoje atsitiko štai kas.

Nuo praėjusio rudens bolševikai lietuvius ūkininkus bė pasigailėjimo varo į kolchozus. Ūkininkų namai, gyvuliai, žemė ir visas turtas atimamas prievarta ir atiduodamas kolchozui. Jei kuris ūkininkas kiek pasipriešina, tai jis ne tik nebepriimamas į kolchozą, bet išvežamas į Sibirą arba vietoje nužudomas.

Keršydami ūkininkai, kai kur nužudo rusus. . . Kolchozų «apaštalus» baudžia ir partizanai. . . Lietuvai naikinti atvežtas kacapas Trifimof laikraščiuose, prieš ūkininkus, paskelbė pikta straipsnį, kam jie priešinasi kolchozams. . . Iš šito kacapo straipsnio matyt, kad ūkininkai tiek įbaugino atvežtuosius rusus, kad jie, bijodami ūkininkų ir partizanų keršto, patys bėga iš kolchozų. Ūkininkų pasipriešinimu užsikrėtę ir miestų darbininkai. Trofimof tai vadina revoliucija. Jis rašo, kad prieš ūkininkus buvo imtasi kietų priemonių. Tai reiškia, kad tūkstančiai ūkininkų buvo nužudyti arba išvežti į Sibirą. Toliau Trofimof rašo, kad nors ūkininkų pasipriešinimas esąs palaužtas, bet kova dar nebaigta. Ūkininkam padeda miestų darbininkai. Kacapas siūlo be jokio pasigailėjimo naikinti kiekvieną ūkininką, kuris tik neina į kolchozą.

IŠVEŽĖ

bolševikai per vieną mėnesį.

Tremty leidžiamas laikraštis «Mintis» duoda pasikalbėjimą su vienu vokiečiu karo belaisviu H. W., kuris ilgesnį laiką, kaip rusų karo belaisvis, yra dirbęs Kaune ir jo apylinkėse.

— Lietuviai esą labai geri žmonės ir visuomet belaisviam padeda,— pasakoja jisai.

1946 m. apie pusmetį gyvenęs Kaune, belaisvių barakuose prie Petrašiūnų plento. Vokiečių belaisviai Kaune dirbą prie atstatymo darbų. Atstatoma elektros stotis Petrašiūnuose, «Maisto» fabrikas Aleksote, klinika Žaliakalnyje. Karo Muziejus išlikęs sveikas, buv. žemės Banko rūmuose patalpintas universitetas. . . Gatvėse matęs daug rusų kareivių ir žydų.

Rusų kareiviai išleisdami vokiečius belaisvius, sakę, kad greit jie turėsia amerikiečių belaisvių. Kalbama, kad Lietuvoje esą virš milijono rusų kariuomenės.

Iš gyventojų girdėjęs apie masinius trėmimus š. m. (1948 m. «M. L. red.) gegužės mėn. Buvę išvežta apie 180.000 žmonių, visi, kurie koku nors būdu bolševikams nepatinka.

Girdėjęs apie stiprią partizanų veiklą. 1947 m. partizanai likvidavę bolševiką Prienų burmistrą, policijos viršininką ir 7 NKVD karininkus, o apylinkėje apie 5 kitus agresyvius komunistus.

Ypač daug partizaninių kovų buvę vasario mėn. per rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą.

«TAUTINĖ» BAŽNYČIA LIETUVOJE

Vokietijoje, Aussburge leidžiamas krikščioniškos kultūros laikraštis «Augsburger Tagespost» savo lapkr. 27 d. nr. rašo: «Katalikų Bažnyčia Lietuvoje, kuri lig šiol atsispyrė prieš sovietų puolimus, dabar yra pastatyta prieš naujus bandymus. Lig šiol

400 kunigų (40% visų Lietuvos kunigų) yra kritę kaip bolševikinės sistemos aukos. Kiekvienoj parapijoj yra bedievių komitetas, kuris yra igaliotas išrinkti mokesčius ir kitokius prievartos darbus vykdyti. Bažnyčių mokesčiai yra nepaprastai dideli ir, kurios bažnyčios jų neišsimoka, yra parduodamos. Minėtas komitetas gali taip pat keisti klebonus. Klebonams, kurie nesumoka mokesčių, primetama antibolševikinė laikysena.»

Verksmas ir aimanos

Tėvynėje nesiliauja. . . 1947 m. liepos 26 d. prie Varnabūdės miško įvykusiose kautynėse žuvo 6 laisvės kovotojai. Jų lavonus pririšę prie vežimų rusai nutempė į Sasnavą ir numetė milicijos kieme. Enkavedistai spardė kojomis ir lazdomis daugelavonus, ir staugė iš džiaugsmo. Vyr. leit. ėmė lakstyti nukautųjų krūtinėmis, galvomis. Juo pasekė ir kiti. Iki pamišimo išvargę, metė savo darbą ir nurenę didvyrius išvežė į kitą valsčių. Taip elgėsi su kovotojais — Liūtu, Ažuolu, Lakūnu ir kitais. Ir iš tikro buvo kopykti rusams, nes šie didvyriai žūtbutinėje kovoje buvo nukovę apie 40 enkavedistų ir 20 sužeidę.

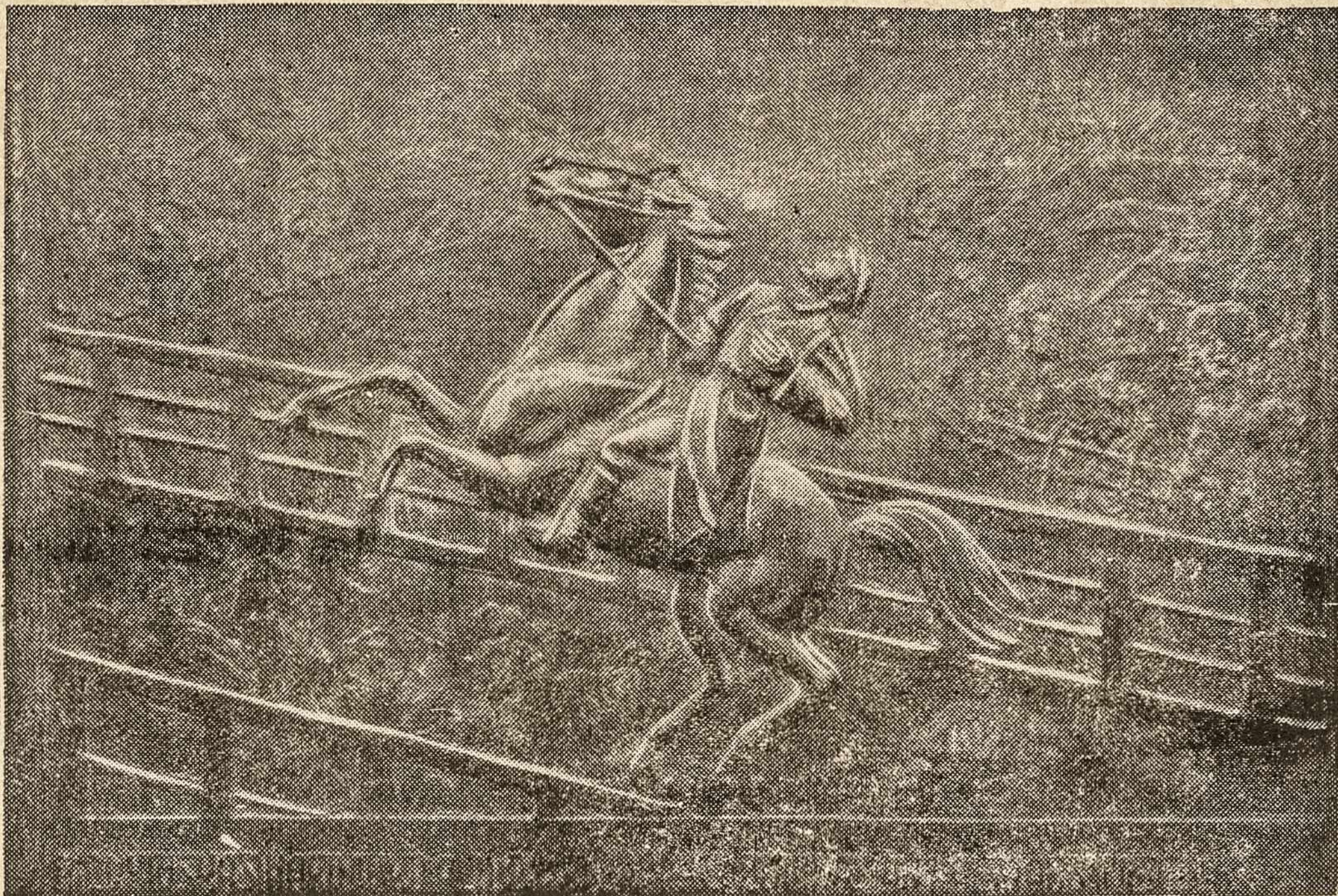
1947 m. gegužės 7 d. buvo užklupta Balbieriškio v., Ringėnų kaimo lietuvaite Marčiulynaitė Aldona ir žiauriai nužudyta.

Mariampolės apsk., Gudelių valsč. «istrebiteliai», vadovaujami leit. Damulevičiaus, nušovė Gelčių kaime vieną kovotoją ir atvežę į Gudelius. «Istrebitelius» Launikonis Juozas nutempė lavono naujus drabužius ir išdaužęs auksinius dantis, juos sau pasiėmė.

Jankauskas Vladas, gyvenęs Veiveriuose, 1947 m. vasario 5 d., žuvusiųjų partizanų lavonus tąsė ir šlykščiausiais žodžiais koliojo.

1947 m. birželio mėn. 13 d., Veiverių v., Juodbūdžio km., pas Lukšą Simaną enkavedistai ieškojo partizanų. Kratos metu rado pasislėpusį namų šeimininko sūnų Jurgį ir jį nušovė.

Pirmasis už Lietuvos nepriklausomybę žuvęs lietuvių karininkas Antanas Juozapavičius. Jis, būdamas 1-jo pėst. pulko vadu, žuvo 1919 m. vasario 13 d. ant Alytaus tilto kautynėse su bolševikais. Šis skulp. Zikaro A. Juozapavičiaus bareljefas įmūrytas jo vardo naujajame Alytaus tilte.

ŽUDOMI IR TREMIAMI

Lietuvos okupantų radijas Vilniuje ir jų spauda nuolat tremtinus ragina grįžti į pavergtą tėvynę, kur grįžusiems žadama visokeriopa globa, parama, šviesus, laisvas ir laimingas gyvenimas. Tokiais viliojimais patikėję vienas kitas tremtinys grįžta. Taip 1946 m. iš Oldenburgo stovyklos (Vokietijoje «M. L.» red.) į Lietuvą repatrijuoti užsirašė apie 60 metų

ūkininkas J. Kaminskas, tačiau jis, savo gimtinės - Pajevonių nepasiekęs, buvo nugabentas į Sibirą, kur 1947 metais mirė.

Tais pat metais iš Pomeranijos buvo «repatrijuoti» Eglupių km. gyventojas Jonas Lazauskas su žmona ir dviem vaikais, ir Pajevonių miestelio gyventojas Albinas Rutkauskas su žmona ir dviem mažametėmis mergaitėmis.

Pargabenti į Lietuvą šie visi lietuviai buvo komunistų išžudyti, o jų namai sudeginti.

Toliau: Jakiškių km. Aleksas Stasys sušaudytas, buv. valsč. raštininkas Bieliauskas nužudytas, kunigas Degutis iš Virbalio,

kunigai: Zdanavičius, Drazdys nužudyti; Kunigiškių km. gyventojas Jonas Micuta užmuštas už tai, kad pavėžino partizanus.

Kretngos apsk., Vėžaičių km. gyventojai: Antanas Ambrozaitis, Antanas Bieliauskas ir dar keletas kitų ištremti į Sibirą, o jų žmonos apvedintos su rusais.

Už tokius nežmoniškus komunistų veiksmus Lietuvos partizanai nelieka okupantams skolingi.

Buvusio stambaus žemės nuomininko Vinco Kubiliaus duktė Eugenija parsidavė raudoniesiems budeliams ir dirbo jiems. Ją lietuviai partizanai išpėjo liautis, bet ji nepaklausė, užtat vieną naktį partizanai ją užklupo Pajevonio valsčiaus raštinėje, surišo ir namą padegė, kuris kartu su lietuvių tautos išdavike supleškėjo.

Tais pat metais partizanai sudegino enkavedistų ir milicininkų lizdą, buvusį Lazdausko namuose, Pajevonių m., o kitoje Lietuvos vietoje, Kretingos ap., partizanai užėmė Vėžaičius, Ežaičius, Mikoliškius ir Gargždus nugalabino visus komunistus.

Partizanai taip pat užpuolė Šilutės mieste esantį bolševikų ginklų sandėlį, paėmė daugybę tankų, patrankų ir įvairios amunicijos. Pasiųsti į ten su partizanais kovoti keli raudonarmiečių batalionai prisijungė prie partizanų. Kai rusai atsiuntė daugiau pastiprinimų, tada partizanai pasitraukė į Vėžaitynės ir Rietavo miškus.

«Dabar ten rusai bombarduoja iš lėktuvų», rašoma mūsų gautame pranešime.

Dabar Lietuvoje bailsus gyvenimas! . . . Dabar Lietuvoje yra dvi valdžios: vienos reikia klausyti dieną, o antros naktį. Jei naktį ateina pas ūkininką partizanai ir prašo maisto ar drabužių, tai rytą enkavedistai, sužinoję apie partizanų atsilankymą, tą žmogų nužudo, o jo namus su žeme sulygina.

VISAME PASAULYJE

VIENERI METAI GOTTWALDO RĖŽIMUI

Šiomis dienomis suėjo vieneri metai Gottwaldo režimui Čekoslovakijoje. Kaip visur, taip ir Čekoslovakijoje, valdžią paėmė į savo rankas «liaudies demokratija» — t. y. komunistų saujelė, remiama rusų durtuvų prieš visuotinę tos šalies gyventojų valią. Šiandien jau galima suvesti Gottwaldo viešpatavimo balansas.

Kaip pasakoja iš anapus «geležinės uždangos» į vakarus ištrūkę čekai, jų tėvynėje viešpatuojas raudonasis «rojus» nieku nesiskiria nuo kitų «demokratišnių» respublikų «rojaus» — ta pati vergija ir tas pats teroras.

Nepasitenkinimas prieš raudonosius išgamas auga visame krašte. Kol dar režimas nebuvo tiek šnipų ir policijos pasijungęs į savo vežimą, Pragoje ir kitur įvykdavo kruvinų riaušių. Visą kraštą nusiaubė teroras ir suėmimų banga. Pats jau Massarykas, Čekoslovakijos prezidentas, būtų buvęs areštuotas ir išvežtas į Sibirą. Laukdamas šitokio likimo, didžiojo Tomo Massaryko sūnus buvo pasirengęs:

nušovė du jį suimti atėjusius čekistus, bet kitų čekistų pats buvo vėliau nušautas ir išmestas pro langą.

Gottwaldas liejo krokadilo ašaras jo laidotuvėse. Vos vieneriems metams prabėgus, buvo pačių komunistų atidengta ir ši niekšybė: komunistinė spauda prapliupo kolyti tiek Massaryką, tiek patį Benešą, kaipo reakcionierius, fašistus.

Nesenai Čekoslovakijos komunistai dėkojo «saulei» Staliniui už įvairias gėrybes ir «laimę», atneštą su marksizmo ir leninizmo mokslu. O ta «laimė» tikrai yra didelė, senai vakarų civilizacijos žmogaus užmiršta. Čekoslovakijos darbininkas «išlaisvintas» nuo noro streikuoti, nes šis paprotys esąs tik buržujiškų ir atsilikusių kraštų išmislas; Čekoslovakijos darbininkas nešvenčia sekmadienio ir neturi kitokio poilsio dienų, kadangi tai būtų reakcionieriškas užsimojimas ir sabotazas; Čekoslovakijos darbininkas įpratintas dirbti spartuoliškai, nes meilinga motina Rusija nuskurus ir išalkus. Už visas čekų darbininkų pastangas ir jų prakaitą atėjo gausus atpildas iš Maskvos: 30.000 stiklo pramonės darbinin-

kų gavo atostogas ligi... gyvos galvos už Uralo.

Ir Bulgarijoje komedija...

Bulgarijos komunistinė vyriausybė teisia 15 protestantų dvasininkų už valstybės išdavimą. Aišku, jie visi, kaip Vengrijoje kardinolas Mindszenty, prisipažino kaltais.

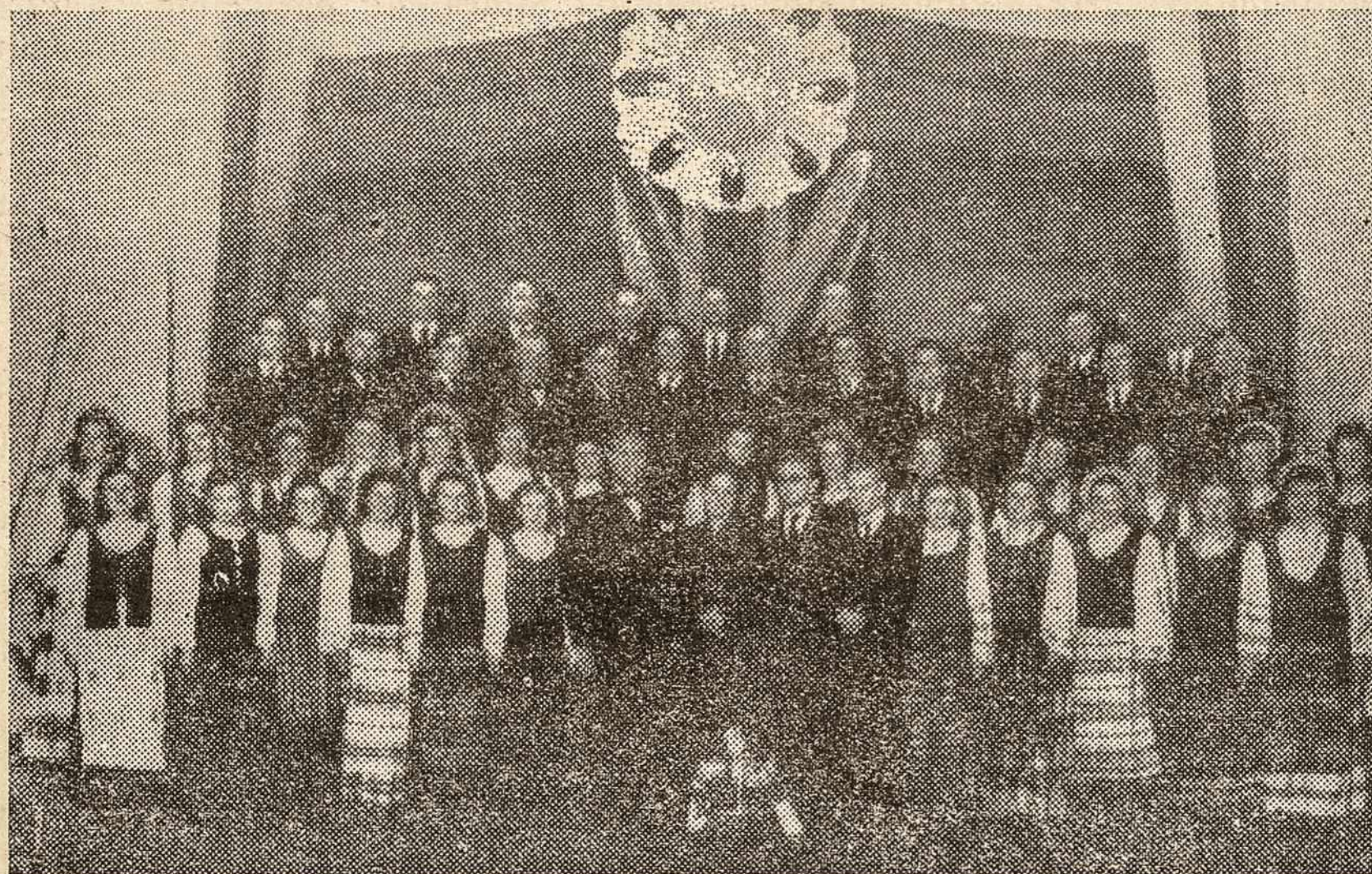
— Jugoslavijoje dviem katalikų kunigams paskirta mirties bausmė.

Katalikų persekiojimai vyksta ir Čekoslovakijoje, Lenkijoje ir kituose bolševikų įtakoj esančiuose kraštuose.

Maskvos tarnyboje

Šiomis dienomis prancūzų, italų, japonų, anglų komunistų vadai viešai pareiškė, kad karo atveju su Rusija, jie stotų Rusijos pusėje. Prieš kelis metus tą patį pareiškė Brazilijos komunistų vadas Carlos Prestes. Komunistams rūpi ne savo krašto gerovė, bet komunistinės Rusijos reikalai.

Priešai išskūs. Prancūzijoje keliamas balsas uždaryti komunistų partiją.

Špakenbergo lietuvių choras, diriguojamas komp. V. Banaičio, kuris stovi vidury greta solistų Augaitytės ir Nauragio

Rusus varo lauk

Amerikos vyriausybė turėdama žinių, kad rusų repatriacinė misija, kuri lankos vakarų Vokietijoje ne tiek užsiima tiesioginiu savo darbu, kiek špioniažu ir kitais nešvariais darbais, pranešė; kad amerikiečių zonoje jai daugiau neleidžiama veikti. Tačiau rusai atsisakė išvažiuoti. Amerikos okupacinė kariuomenė apsupo rusų misijos būstinę Frankfurte, atkirto elektros laidus, telefoną, gazą.

Rusų misijos nariai aiškinasi, kad dar negali išvykti, nes iš savo viršininkų nėra gavę įsakymo.

RUSAI

Nori atnaujinti derybas Berlyno klausimu. Tarpininkauja lenkai.

Būsimos Federalinės Vokietijos vėliava numatoma trijų spalvų: juoda, raudona, auksuota.

Tito ugnyje

Kominformas vėl puola Tito. Jis kaltinamas Jugoslavijos nuginklavimu, už prekybines sutartis su kapitalistinėmis valstybėmis. Kominformas savo laikraštyje Tito vadina Rusijos ir liaudies demokratijos priešu.

Rusų Jugoslavų santykius rodo, kad ir šis įvykis.

Minint raudonosios armijos metines, Rusijos ir «liaudies demokratijų» diplomatai Belgrade ėjo prie rusų karių paminklo vainiko padėti. Toje eisenoje jugoslavų valdžios atstovo nebuvo.

Jugoslavai atvyko daug vėliau.

—Maskva puola Suomijos vyriausybę ir suomių vadina reakcionieriais.

Spėjama, kad Rusija spaus Suomiją, nes nori Norvegijos pasienį įrengti kariškas bazeis.

—Norvegijoje didžiosios politinės partijos pasisakė už prisiėmimą prie Atlanto Sąjungos.

Rusija tuo yra susirūpinusi.

—Popiežiui Pijui XII, kovo mėn. 2 d. suėjo 73 metai amžiaus ir 10 metų nuo išrinkimo Popiežiumi.

IR LENKAI BĖGA

Į New Yorko uostą įplaukė lenkų laivas «Obieski». Iš 300 jūrininkų 60 atsisakė grįžti atgal į «rojų», kurį Lenkijon atnešė Maskvos tarnai.

Šiomis dienomis du Rusijos lakūnai pabėgo Japonijon ir pasidavė amerikiečiams.

Amerikos komunistai gudresni

Brazilijos, Prancūzijos, Italijos, Anglijos komunistų vadai pasisakė aiškiai, kad karo atveju stovės Rusijos pusėje. Šis viešas prisipažinimas susilaukė visur smarkaus pasipriešinimo.

Amerikos komunistai tyli, nes žino, kad Amerikos visuomenė juos pasmerktų. Jie netiki į galimą Amerikos - Rusijos karą.

Jei jis kiltų - tuomet pakeistų savo nusistatymą, žinoma, Rusijos naudai.

Argentina pergyvena

sunkų finansinį krizį. Aukso atsargoms išsibaigus, pinigų vertė krito. Kainos maisto produktų ir kitų reikmenų kyla. Darbininkai reikalauja didesnio atlyginimo. Sąryšyje su ištikusia ekonomine krize Argentinos prezidentas Peronas yra priverstas vesti draugiškesnę politiką su Amerika.

Argentinoje jau tris savaites streikuoja Buenos Aires miesto grafikai, o miestas likęs be laikraščių. Trūksta popierio, nes valdžia nusavino visas turimas atsargas ir jas dalins visiems laikraščiams sulig savo nuožiūros. Valdžia jau baigia likviduoti opozicijos laikraščius.

— Buvo pasklidę gandų, kad kesintasi nuversti Argentinos prezidentas Peronas.

JIE «SVANORIŠKAI» GRĮŽTA Į SOVIETŲ PAVERGTĄ PABALTIJOS ŽEMĘ

Šiomis dienomis rusai įteikė Švedijai protesto notą. Notoje kaltinama, kad švedai daro sunkumų «sovietų piliečiams», kilusiems iš Pabaltijo, sugrįžti į savo kilmės kraštus.

Koks bus Švedijos atsakymas, tai kol kas mums nežinoma.

Šis vaizdelis yra autentiška (tikra) nuotrauka iš 1945 m. lapkričio mėn. įvykių Švedijoje, kur matome, kaip švedų policininkai perduoda rusams lietuvius, latvius, estus. . .

Tuo metu Švedijoje dėjosi skaudūs įvykiai: pabaltiečiai, protestuodami prieš tokią neteisybę ir nežmoniškumą, buvo paskelbę bado streiką, žudėsi ir net malonės prašymu kreipėsi į Švedijos karalių. Bet niekas nepagelbėjo, nežiūrint smarkių protestų švedų spaudos ir visuomenės. Buvo išduota apie 150 asmenų.

Lietuviai BRAZILIJOJE

16 - SIOS VASARIO SĂO PAU-
LYJE

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės - Vasario mėn. 16 - os dienos minėjimas įvyko vasario mėn. 20 d. 15 val. Lietuvių Sąjungos salėje, São Paulo mieste, Mooca, Rua Lituania 67 nr.

Kaip ir galima buvo tikėtis, į paminėjimą suplaukė daug lietuvių. Paminėjimas prasidėjo laiku, sugiedojus Brazilijos ir Lietuvos himną.

Po minėjimo programos pranešėjo Henriko Valavičiaus žodžio, buvo sudarytas Garbės Prezidiumas.

Oficialioje dalyje buvo ukrainiečių atstovo, São Paulo Gubernatoriaus reprezentanto, kun. Ragaižinsko sveikinimai, Lietuvos Konsulo São Paulyje Al. Polišaičio ir J. Antanaičio prakalba ir paskaita.

Meninėje dalyje dalyvavo: L. K. J. S - gos «Vytis» choras, diriguojamas F. Girduosko, L. K. «Šv. Juozapo» Bendruomenės choras diriguojamas J. Stankūno, solistės, solistai: O. Žibienė, J. Joteikaitė, K. Ambrozevičius, J. Laurinaitis, poetas Kl. Jūra, skautė R. Kutkaitė ir Edv. Braslauskas su deklamacijomis.

Tenka tik pasidžiaugti, kad minėjimas buvo prarastas tvarkingai, programa parinkta vertinga ir kalbant apie meniškąją dalį, visų jos dalyvių buvo išpildyta su lietuvišku nuoširdumu. Ačiū!

Minėjimą ruošė - Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenė ir Lietuvių Katalikų J. Sąjunga «Vytis».

TELEGRAMA BRAZILIJOS PREZIDENTUI

16 - os Vasario proga, J. E. Generolui EURICO GASPARDUTRAI buvo pasiūsta sek. turinio telegrama.

Excelentissimo Senhor General Eurico Gaspar Dutra Dignissimo Presidente da Republica dos Estados Unidos do Brasil

Rio de Janeiro

Os lituanos de São Paulo, comemorando o trigésimo primeiro aniversário da Independencia da Lituânia - na reunião geral, realizada no salão dos lituanos à Rua Lituânia, 67, decidiram enviar a Vossa Excelencia e a Grande Nação Brasileira suas cordiais saudações e agradecem a simpatia e atenção com que o Governo do Brasil tem distinguido a nação lituana, a qual ainda sofre em sua patria sob o jugo da União das Republicas Socialistas Sovieticas. Em não reconhecer o fato da ocupação militar da Lituânia pela Russia Sovietica, o Governo Brasileiro fortalece os lituanos livres de todo o mundo em sua luta definitiva pela recuperação da sua liberdade.

Expressando nosso sincero agradecimento ao Excelentissimo Senhor Presidente da Republica

Por procuração da reunião:

Alexandre Bagdonas, Presidente da Aliança Autoprotetora de Beneficencia dos Lituanos no Brasil

Padre Pijus Ragazinskas, Presidente da Comunidade Romana Catolica de «São José» dos Lituanos em São Paulo

José Karpavicius, Presidente da Sociedade Recreativa dos Còristas Lituanos «Vytis» em São Paulo

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KONCERTAS
São Paulo konservatorijos salėje

Globojant Lietuvos Konsului p. Al. Polišaičiui, São Paulo lietuviškosios organizacijos (Lietuvių S - ga Brazilijoje, Lietuvių Kat. «Šv. Juozapo» B - nė, L. K. J. S - ga «Vytis») bendrai rengia lietuviškos muzikos koncertą, kuris įvyks São Paulo Konservatorijos salėje, Avenida São João, 269, 1949 metų balandžio mėn. 2 d. šeštadienį, 20 val. Programoje pasirodys

jungtinis Bendruomenės ir Vyčių choras, o taip pat ir atskirai, vadovaujant mūsų muzikams - p. J. Stankūnui ir F. Girduoskui. Lietuviškos dainos išpildyme dalyvaus ir mūsų kolonijos solistai. Mūsų liaudies meno kūrybai pavaizduoti į programą įtraukta ir tautinių šokių grupė.

Visiems gerai pažįstamas ir gerbiamas muzikas p. J. Stankūnas, kuris daugel metų su didele energija ir meile pasidarbavo šiai kolonijai, gaivindamas mus lietuviška daina, šiame koncerte diriguos paskutinį kartą prieš išvykdamas į J.A.V. Šis vakaras kartu ir jo išleistuvių vakaras.

Į šį koncertą, susipažinimui su lietuviška muzika ir daina, bus pakviestas tam tikras skaičius Brazilijos valdžios ir kultūrinio gyvenimo asmenų, sveimų valstybių konsularinio korpuso atstovų ir kitų mūsų gyvenimu besidominčių garbės svečių. Vietų skaičius apribotas ir prašoma visus svečius iš anksto apsirūpinti pakvietimais pas mūsų organizacijų narius ir platintojus, kuriuos paskelsime vėliau.

Prie įėjimo, prieš koncerto pradžią, kvietimų nebus galima įsigyti. Visos vietos bus sėdimos ir atatinkamai pažymėtos.

Rengėjų vardu -

H. VALAVIČIUS

2. 3. 1949.

MINĖJIMAS RIO DE JANEIRO

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį Rio lietuviai minėjo vasario 16 ir 20 d. d.

Vasario 16, kadangi buvo eilinė darbo diena, buvo minėta tik per radio, su trumpa programa, kurią sudarė Lietuvos atstovo p. dr. F. Mejerio kalba ir choro atliktas Lietuvos himnas ir keletas liaudies dainų.

Vasario mėn. 20 d. 11 val. kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis atlaikė pamaldas ir pasakė momentui pritaikintą pamokslą.

15 val. buvo oficialioji programos dalis. Minėjimas pradėtas Lietuvos himnu ir p. Mejerio kalba.

Meninėje dalyje pasirodė mąžieji su eilėrašciais: Rita Strimaitytė, Gražina Malaiškā, p. Zina Laskauskaitė ir Vytas Strimaitis. Tautiniai šokiai ir choras vadovaujamas J. Malaiškos. Išpūdingą užbaigimo žodį tarė adv. Našliūnas.

LIETUVOS KONSULAS SÃO
PAULYJE P. AL. POLIŠAITIS,

iš

ASSEMBLÉIA LEGISLATIVA
ARMAS de S. Paulo

Vasario 16 proga gavo to-
kio turinio laišką ir CÓPIA

REQUERIMENTO:

«Assembléia Legislativa Ar-
mas de S. Paulo, S. Paulo N°
6749 São Paulo, 19 de Fevereiro
de 1949.

Senhor Cônsul

Tenho a honra de co-
municar a Vossa Exce-
lência que, de acôrdo
com o Requerimento n. 10,
de 1949, incluso por cópia,
subscrito pelo deputado
Nelson Fernandes, aprova-
do em sessão de 15 do cor-
rente, esta Assembléia Le-
gislativa consignou na Ata
dos seus trabalhos, um vo-
to de regosijo e de con-
gratulações com a Nação
Lituânia, por motivo do
trancurso da data festiva
de sua emancipação poli-
tica.

Aproveito a oportuni-
dade para apresentar a Vos-
sa Excelência os protes-
tos de minha alta consi-
deração.

ass: Lincoln Feliciano
-Presidente-

A Sua Excelência o Senhor
Doutor ALEXANDRE PO-
LIŠAITIS Dignissimo Côn-
sul da Lituânia
MCAP-MCAP.

ASSEMBLÉIA LEGISLATIVA

Armas de São Paulo

São Paulo

REQUERIMENTO N. 10, de 1949.

Considerando que a data de
hoje assinala a passagem de
mais um aniversário da inden-
pendência da Lituânia, cuja
história é uma lição de civi-
smo na luta pela liberdade e cu-
jo povo tem sido através dos
anos um padrão de firmeza he-
roica na defesa da Democracia.

Requeremos a inserção em ata
de um voto de saudação ao povo
e governo da Lituânia pela passa-
gem da sua data nacional, bem
assim como dessa saudação se-
ja dado conhecimento ao Exmo.

Snr. Cônsul do país amigo nes-
ta Capital.

Sala das Sessões, 16 de fe-
vereiro de 1949.

a) Nelson Fernandes

SOLISTĖ O. ŽIBIENĖ
nesenai atvykusi iš Europos ir
sėkmingai dainavo 16 Vasario
šventės minėjime, S. Paulyje.

«Mūsų Lietuvos»

bičiulius ir remėjus

Kun. Kazimierą Miliauską,
Kazimierą Narusevičių

ir

Kazimierą Ausenką

vardadienio proga nuošir-
džiai sveikina

«Mūsų Lietuva»

ir Arte Grafica
Lituania Ltda.

PADĖKOS ŽODIS

Mano sūnus Vincas, praėju-
sių metų gruodžio mėn., baigė
seselių pranciškiečių vedamą
pradžios mokyklą Vila Zelinoj.

Š. m. vasario mėn. išlaikė eg-
zaminus į Carmo gimnaziją su
palyginamai geru pažymiu.

Gimnazijos vadovybė man pa-
reiškė, kad mokiniai ateinan-
tieji iš V. Zelinos seselių mo-
kyklos, visuomet yra gerai pa-
ruošti.

Todėl reiškiu viešą padėką
seselėms pranciškietėms už pa-
vyzdingą auklėjimą.

VINCAS BANYS

MŪSU KAINOS

atatinka mūsų

PAGAMINTU

BATU tikrai

vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda.
Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados
pateikia vertingus gaminius.

Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

LINKMAS KAMPELIS

MOKYKLOJE

— Tu, berniuk, kaip pirklio sūnus, tai lengvai atsimeni istorines datas?

— Datas, ponas mokytojau... datas aš atsimenu, tik niekad negaliu atsiminti, kas tais metais atsitiko.

LAIMINGASIS

— Tai jūs sakot, kad esat vienintėlis jūrininkas išsigelbėjęs iš auro nuskandinto laivo?

— Taip, tikrai.

— Katastrofa turėjo būti baisi...

— O taip!...

— Tikrai, jūs esat vikrus, šaunus vyras! Įdomu, kaip jūs išsigelbėjot?

— Mat, buvau atostogose.

— Tamsta sakai, kad pono nėra namuose. Bet aš girdžiu jo balsą!...

— Ką jūs man kalbate: mano ponas visai neturi balso savo namuose.

Tai tik ponias!...

KAVINĖJE

— Labai atsiprašau, bet tamsta atsisėdote ant mano skrybėlės.

— Tai nieko nekenkia. Aš esu pripratęs prie įvairių nepatogumų.

— Ko verki, žmogeli?

— Mano dokumentus atėmė.

— Kokius dokumentus?

— Dokumentus, kuriuose buvo patvirtinta, kad aš nuo gimimo esu kurčias ir nebylys.

ATSPĖJO

Vaikas:

— Tėveli, pasakyk, kas yra kapitalas ir darbas. Aš tuos žodžius nuolat girdžiu, bet nežinau, ką jie reiškia?

Tėvas:

— Gerai, tuoj pasakysiu. Kai pinigus kam nors paskolini, - yra kapitalas, o kai reikia juos atsiimti, - yra darbas.

— Kas tas ponas, kuris šį vakarą nuo manęs akių nenuleido? - klausia duktė motinos.

— Senų daiktų pirkėjas, - atsako motina.

LIETUVIAI SVETUR

ANGLIJOJE

Anglijos lietuviai nutarė pasistatyti nuosavus namus, kurie tarnaus kultūriniam tikslams. Tam tikslui yra įsteigtas Namų Fondas. Lėšos jau plaukia.

Šiuo metu Anglijoje priskaitoma apie 10.000 lietuvių.

BELGIJOJE

Belgijoje lietuvių tremtinių padėtis yra varginga. Belgijos Darbo ministerija pareiškė, kad tremtiniai angliakasiai, atidurbę anglių kasyklose sutartą 2 - jų metų laiką, kitokio darbo negalės pasirinkti.

Belgijoje mirė lietuvis žurnalistas Adolfas Burba, kilęs iš Skuodo.

Briuselyje neseniai uždaryta tarptautinė knygos ir meno paroda, kurioje dalyvavo mūsų penki grafikai: Petravičius, Ratas, Valius, Augius ir Jonynas.

VOKIETIJOJE

Iš Vokietijos Kultūros Fondo centras perkeliama į JAV, nes numatoma, kad netolimoje ateityje gali išemigruoti visi Komiteto nariai.

AMERIKOJE

Žymioji operos solistė Vincė Jonuškaitė - Zaunienė su dideliu pasisekimu dainuoja JAV. Dabartiniu metu New Yorke veda derybas dėl koncertų suruošimo po visą kraštą.

«Gelbėkim lietuvių tautą nuo prazūties!» - tokį šūkį paskelbė Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas ir tam tikslui nori sukelti 100.000 dolerių.

BENDRADARBIAUS

S a k a l u i, Kanada.

Tamstos rašinių gavome. Ačiū. Tema aktuali, bet buvo galima trumpiau. Ateityje laukiame trumpesnių rašinių. Parašykite iš vietos gyvenimo.

P. Pranys Alšėnas (Toronto) prašomas atsiųpti «Mūsų Lietuvos» redakcijai.

A. M i c i ū n u i, Ontario.

Dešimts dolerių gavome. Ačiū!

ATMINK

ALKANA

TAUTIETI! TREMTIYJE!

... já acumulou economizando 100, 50, 30, 20 Cruzeiros mensais? Provam as estatísticas que em cada 1000 pessoas seguramente 990 responderão: **NADA!**

A economia sem método constitue uma reserva precária que se esbanja na primeira oportunidade. A economia sistemática, ainda que de só 20 cruzeiros por mês, empregada num título da PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO, garante-lhe um pecúlio de 10.000 cruzeiros. Inscreva-se hoje mesmo!

Companhia genuinamente nacional para favorecer a economia.

PRUDENCIA CAPITALIZAÇÃO

PANAM

Visais reikalais kreiptis pas NICOLAU VATOFF - Av. Rangel Pestana, 28 - 6.º and. - sala 607 - (esquina rua 11 de Agosto)

APLANKYKITE

Naujai įrengtą ir
jaukiai dekoruotą
RESTORANĄ

Chopp
PIRATA

Lietuviški valgiai. Malonus patarnavimas. Jauki aplinkuma. Pavyzdinga švara. Kainos prieinamos.

Praça Carlos Gomes, 180 - Tel. 6-2843 - S. Paulo

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica

LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

RUA VENDA NOVA, 116 - V. ZELINA

Visą korespondenciją prašome adresuoti

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

UŽSAKYKITE

"MŪSŲ

LIETUVA

SAVO PRIETELIAMS

CASAS
SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés, 719
São Paulo

SIUNTINIAI

iš

Šveicarijos arba Danijos

Pačių paruošti siuntiniai ir
PINIGAI

geriausia persiūsti per

SOC. COM. TRANSATLANTICA LTDA.
Maisto skyrių

R. DOM JOSÉ DE BARROS, 264 - 3.º AND. S. 305

LIUVISKAS RESTORANAS

VALGYKLA

— POVILO JOTEIKOS —

Skanūs pietūs, vakarienė,
užkandžiai, gėrimai, silkės,
lietuviški kopūstai, agurkai
košelienu, pizza napolitana

RUA DOS ITALIANOS, 711 - BOM RETIRO

Is Lgo. S. Bento eina onibusai 70 ir 71 iki g. lo. - Bondé 55

Savi pas savuosius

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.

RUA VENDA NOVA, 116 - SÃO PAULO - VILA ZELINA